

רוזו רין ונוגה דרומי המשבר הממשלתי עזר

נגרות מילולית, תמיד עשיתי מה שרציתי. אני אדם עצמאי". אחרי תפיסתו של גור הורעו תנאיו בכלא. שוב לא יכול היה להיפגש איתה בתנאים הקודמים. אבל שניהם חשבו שיתגברו על הכל ויתחתנו.

היום, יותר משנה אחרי הבריחה, נפ"רדו יעל וצבי ואינם נפגשים עוד. הם ויתרו על האהבה והנישואין.

בסכנת גירוש

אחת שלא ויתרה היא נוגה דרומי. הצעירה מנהלל התגוררה בתל-אביב, בדירה שכורה, כאשר קראה בעיתון על צעיר הונגרי יהודי, שהסתייך בתכר בהברחת מכוניות לישראל ואין לו מולדת לחזור אליה. היא ריחמה עליו והחלה כותבת לו מיכתבים לכלא. היא לא היתה היחידה. נשים רבות שראו את תמונתו של רז'ו רץ בעיתון חיפשו את קירבתו. אבל דרומי התמיינה. היא לא החסירה אף ביקור, והרי גישה שהיא מתאבת בפליט חסר-המולדת. היא הציעה לו נישואין. היא חשבה כי כמי שנשוי לישראלית, יזכה

ואינני יכול לממש את אהבתי". חצי השנה הראשונה של הקשר היתה מאושרת מאוד לזוג. "כמו פיק ניק אחד גדול", כדבריה. אלא שאז ברח גור מהכלא, וכל המרינה חיפשה את ריו.

סיפור החטיפה והרצח של אורון ירדן חזר לתודעה הציבורית, וכולם שנאו את גור. יעל גרוס היתה חייבת למצוא לעצמה צידוקים.

"הגישה שלי היא שמוטר לסלוח לי אדם שמצטער ונענש. אבל כשסיפר לי את גירסתו לפרשה, היה לי יותר קשה. אז התחלתי להיקרע בתחושה של אי-צדק שנעשה לו. הוא טוען שהוא לא רצח ולא עשה את המעשים שבהם מאשימים אותו. אני מאמינה שהוא לא עשה את זה. הוא מעולם לא הכחיש שהוא מעורב בצורה כלשהי בפרשה, אבל הוא טוען שהוא לא רצח. אני לא מדחיקה את הנושא הזה", סיפרה. היו אנשים שהתקשרו אליה אחרי שנחשפה, ושאלו אותה כיצד אשה, אם-לילדים, מסוגלת להתקשר לרוצח כמו גור: "היתה אווירה של ציד-מכשפות... ואני שואלת את עצמי כיצד אפשר לסלוח לכל מיני סוגי אנשים, ולצבי

בוע, והוא מטלפן אליי משם באופן חופשי. זה בריוק כמו להיות נשואה לימאי". עם עברו של אלקיים התמודדה כל-תו ככך שהאמינה לו כי הנורמות שלו השתנו והוא לעולם לא יחזור לפשע. "אמות-המוסר שלו השתנו, הוא רואה את מעשיו בעבר בחלחלה, אבל לא בר-רח מהאחריות". השניים נישאו והם חיים מאז באר-שר. סמי מפרסם את תיאוריו על חיי הכלא בעיתון חדשות. נולדו להם תאומות, והם מחכים בימים אלה לשיחורו מהכלא, לאחר ריצוי עונשו.

ציד-מכשפות

אחד הרומזנים הקשים ביותר היה ליעל גרוס. גרושה בת 38, אם לשני ילדים. היא התגוררה בערד ו-פגשה בשנת 1985 יריד שאחיו נכנס לכלא. הוא ביקש ממנה שתכתוב לו עודד את אחיו. יעל החלה מתכתבת עם האח והבינה, לדבריה, שאת מיכתביו אליה כותב אדם אחר. יום אחד באה לבקרו, ופגשה בתאו את צבי גור, שהורשע בחטיפתו ורציו-חתו של הילד אורון רידן. בניגוד לאורי אריב וסמי אלקיים, צבי גור אינו טיפוס של שובר-לכות. הוא נמוך קומה, מקריח ובעל שרירי

מדוע הן מחפשות חתנים בכלא?

בסופו של דבר נשברתי וכתבתי, "סיפ"רה חווה אורטמן בהעולם הזה (1.9.82).

אורטמן נתקלה בלחץ חברתי נגד הקשר שלה עם הרוצח אסיר-העולם. אמרו לה שאין זה צודק לתמוך בו. אבל היא הרגישה דווקא את ההיפך. "הוא היה עוזר לי ותומך בי, כי אני אשה של מצביעו ויש לי עליות וי-רידות. סמי הוא זה שנותן לי כוח". אחרי כמה מיכתבים החליטה לבקר בכלא. היא חששה מפני הפגישה מא-חורי הסורגים, אבל כבר בפגישה רא-שונה זו הרגישה זרמים תיקרקקיים. איש מהם לא העז עוד לדבר על כך בפגישה ראשונה זו. שלוש שנים נפגשו השניים בכלא, כשניצן משמש להם שושבין. הוא היר-שה להם להיפגש בחדר לברם, ללא הגבלת זמן. אבל סמי לא הרגיש נוח עם הפריווילגיה הזאת.

צבי גור ויעל גרוס הבריחה הרסה את הנישואין

שיער ג'ינג'י. הפשע שביצע החריד בשעתו את המדינה. עוד לפני מעצרו היה צבי גור צייד מוכשר ובעל לשון חלקלקה ומשכ-נעת. כאשר נעצר היה נשוי ואב ליל-דים וח' עם חברתו, רחל, משוררת צ-עירה.

סיפרה יעל גרוס בראיון ל"ידעות" אחרונות. ב-1986: "באותה שניה שצ-בי גור הופיע בחדר, פשוט נדהמתי. לא יודעת איך להסביר מה עבר עליי. אולי זה מה שנקרא 'קליק'. הוא היה לבוש חולצת תכלת, נראה כמו תלמיד בתי-כון. הוא שבה מייד את ליבי. התאהבתי בו. מהרגע הראשון, הוא קלט שמשוהו קרה לי, והחלה מסכת מטורפת של מיכתבי-אהבה".

יעל גדלה כילדת-חוזץ בקיבוץ, שירתה כנח"ל ואחרי-כך התחתנה. אחרי גירושה ניסתה לגדל בעצמה את שני ילדיה, ונתקלה בקשיים כלכליים ובי-מצואות אכזריות. "היה לי ברור שבשלב הזה בו אני מגדלת את ילדיי, אני לא מכניסה גבר לחיי. נוכחתי לדעת שזה בלתי-אפשרי מבחינת הילדים. אבל עלתה בי מחשבה כן לחשוב על התי-קשרות למישהו", אמרה.

כמו לכל האסירים המאוהבים, היתה גם לגור בעיה כיצד לומר זאת לגרוס, ואם לקשור אותה לגורלו. "היתה תקר-פה ארוכה שהוא התלכט אם זו באמת אהבה או פשוט אשליה... הוא כתב לי: עיניי נפקחו לאמת מחרידה, אני אוהב,

פעמים מיספר ביקש אלקיים בק-שות חנינה ונדהה. לאחר אחת הרחיות כתבה לו אורט-מן מיכתב-יעידו, והוא ענה לה שהוא אוהב אותה. הוא ציין שהוא יודע כי אין לאהבה זו תיקווה רבה. "אני חושב ש-את טיפשה אם תסתככי עם אחד כמוני, אבל אני לא מוכן לקטול את הרגש הנהדר הזה, שהוא חדש עבורי, אחרי ששכל החיים רק ניצלתי אנשים והשי-תמשתי בהם לתועלתי הפרטית".

השניים החליטו כי לאחר שיקבל חנינה יינשאו. לאחר מתן חנינה לא-סיר-עולם, קוצב לו הנשיא את עונשו, מעונש זה יורד שלישי, ואז כבר יכולים לדעת את תאריך השיחרו. אורטמן סיפרה לאט-לאט להוריה על היחסים עם אלקיים ולאחר זמן מה אף הפגישה אותם איתו.

סיפרה אורטמן בראיון להעולם הזה: "החלטנו שביום שסמי יקבל את החנינה נתחתן. זה היה נראה לי טיבעי ונכון. אני הצעתי לו נישואין, ונעלבתי כאשר קיבל את החנינה ולא הציע לי נישואין. הוא לא העז. האמת היא, שאף פעם לא חשבתי על האפשרות שלא יקבל חנינה".

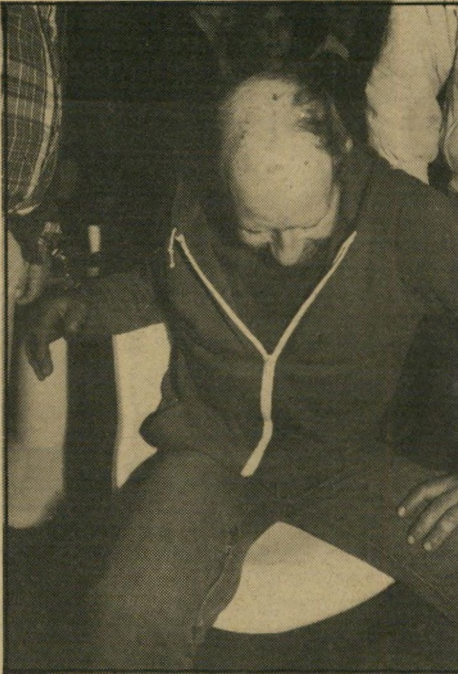
השניים החלו לחלום על ילד מייד עם ההחלטה על נישואין, ואורטמן ראי-תה את חייה כאשה הנשואה לאסיר ב-צורה כזאת: "סמי ייצא אחרי החתונה לחופשות. שלושה ימים בכל חודש ו-חצי. אני מבקרת אותו בכלא פעם בשי-

של חתונה רגילה. כעבור 40 דקות ניתן האות, אורי נשק לכלתו החדשה והיא עוכה את הכלא. הבקשה של בני-החוג להתייחר נדח-תה על-ידי צבי בת-הסוהר דאן. אני לא יכול לאשר לכללה ללון בכלא, אין לזה תקדים, ואני גם לא יכול לתת חופי-שה לאריב, זה לא מגיע לו". פסק גונדר אריה ניר המנות.

על אורי נגורו 17 שנות-מאסר. החי-תונה היתה ב-1976, וסילביה היתה אמורה לחכות לו 15 שנה. אבל סילביה לא הצליחה לעמוד במשימה. כעבור שנתיים התגרשה מאורי.

אז חזרה אליו ללא לשם. בראיון ב-העולם הזה (19.12.84) סיפרה: "היי-תי שבורה. הלינץ' הציבורי גרם למשי-בר ביחסים שלנו. לא הבנתי למה הס-תיר ממני את הרברים הללו. התגלית היתה מרהימה, לא תיארת לי לעצמי שהי-לך כל-כך רחוק".

לאה הודתה כי נישואיו של אורי לסילביה פגעו בה. "לא הבנתי למה עי-שה זאת. אני המשתי לאהוב אותי, רי-כאבתי. מאוחר יותר, כאשר חודש הקי-שר בניינו, שאלתי אותו למה התחתן איתה. הוא הסביר לי שהיא מאוד רצתה כזה וזה היה בלתי-גמור. אהבה שנפסקה באמצע בגלל הנסיבות. כי המשיכה לפעם אהבה גדולה לאורי". כך הסבירה אז לאה את רצונה להנישא לאורי.

כאשר החל המאבק על החתונה, לא היה ברור מתי ישוחרר. מכיון שהיה אסיר ביטחוני, לא רצתה ועדת-השיחי-וורים לנכות לו שליש ממאסרו, כפי הנהוג לגבי אסירים רגילים. לאה והרי-ריו של אורי ניהלו מאבק ציבורי ממו-שך, ולאח החליטה כי היא לא תינשא בכלא. למזלם של בני-החוג, החליטה לבסוף ועדת-השיחרורים לנכות את השלישי. אורי שוחרר ונשא את לאה אשה.

"הוא נותן לי כוח!"

מחלוצות כלות-האסירים היתה חי-וה אורטמן. היא פגשה את בחירי-ליבה, סמי אלקיים, בכלא. כאשר עסי-קה בהצגה בין-הסורגים. אורטמן, ש-היא שחקנית, התרשמה מאוד מהאסיר-גבריהקומה בעל השקפות-היחיים המי-קוריות.

סמי אלקיים היה עבריין מילדותו. הוא נכלא בכלא שטה, ושם פגש את יפת נגר. יחד עם אסירים אחרים, קשר קשר לרצוח את נגר בכלא. ונידון על כך למאסר-עולם. במשך הזמן הועבר לכלא רמלה, שם הפך לאסיר-טיפוחיו של המנהל, רוני ניצן.

אחרי שיחה של חצי שעה בכלא הרי-גישה אורטמן כי קשה לה לעזוב את אלקיים. מאז אותה פגישה התחילו השניים להתכתב. "אני כתבתי לו מעט מאוד, כי לא רציתי להסתכן אם אסיר-

סמי אלקיים וחווה אורטמן כמו נישואין לימאי

יותר בקלות לקבל זכות-ישיבה ביש-ראל ולא יגורש מהארץ. למרות שבני משפחתה לא התלהבו מהשירור, הסכימו לפנות למשקם-האי-סירים של הקיבוצים, חירות לפיר, רי-לשאל את חוות-דעתו על רץ. הוא אמר להם: "הלוואי וכל האסירים היו כמוהו". זה הספיק. ההורים השתכנעו. רץ זכה בחופשה וחגג את נישואיו לנוגה בבית-הוריה בנהלל. הנישואין נעשו בדואר במדינה בדרום-אמריקה, או החל מאבק מישפטי כדי לאפשר

גור אסור? האם זה אנושי? אלה שמכיי-רים אותו יודעים שמדובר באישיות אחרת..."

גור וגרוס החליטו להתחתן עוד לפני בריחתו של גור מהכלא. הוא אפילו נלקח ברכב של שב"ס לביתה, לפגישה פרטית. הם ענדו שתי טבעות נישואין הוות, והרגישו כבעל ואשה. "אני אוהבת אותו, אני אשתו, והוה" קבעה בפסקנות. היא הודתה כי לבני-משפחתה קשה לקבל את החתן החדש, ואמרה: "הסבי-בה הקרובה שלי קיבלה את מערכת-היחסים שלי עם צבי, כיוון שיש לי נטייה לעשות דברים בלתי-שיגרתיים. אף אחד אומנם לא שמח עם זה. אבל הילדים לא התנגדו. הם אוהבים אותו... בני מישפחתי האחרים לא מביעים התי-